

Datum van indiening: 20 januari 2020

Interpellatie van mevrouw Cieltje Van Achter tot mevrouw Elke Van Den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid

Onderwerp: De acties van de VGC m.b.t. eenzaamheid

Beste collegelid,

De Vlaamse Regering maakt van eenzaamheidsbestrijding een van de pijlers van haar welzijnsbeleid. Vooral het verhogen van de bewustwording rondom deze problematiek staat hoog op de agenda. Hiermee reageert de nieuwe regering op een unaniem goedgekeurde resolutie die in maart 2019 werd aangenomen in het Vlaams Parlement, waarin duidelijk de aanpak van eenzaamheid als een transversaal beleidsthema naar voren werd geschoven.

Eenzaamheid is een problematiek die in de eerste plaats bij ouderen in onze samenleving voorkomt, maar het gevoel van eenzaamheid blijft lang niet beperkt tot deze groep, zoals de recente tv-serie ‘Eenzaam’ en bijhorende media-artikels duidelijk in beeld brachten.

Brussel is een zeer jonge en dynamische stad, waarin oudere mensen zich snel vergeten kunnen voelen door de steeds veranderende leefomgeving. De toenemende digitalisering stelt deze mensen eveneens voor een uitdaging. Maar de anonimiteit van een grootstad kan ook voor anderen een rem blijken in hun sociale contacten en persoonlijke ontwikkeling. De taaldiscriminatie t.a.v. het Nederlands in het openbaar leven, bij gemeentelijke administraties en verschillende zorginstellingen is zeker geen hulpvolle factor. Er is m.a.w. zeker plaats voor bijkomend beleid om dit probleem zo veel als mogelijk uit de wereld te helpen.

De VGC neemt op het terrein al enige actie, maar deze is bijna uitsluitend gericht op ouderen en kadert vooral in het spectrum van sociaal isolement:

- Het Brusselse Ouderenplatform (BOP) organiseert specifieke activiteiten voor ouderen;
- De lokale dienstencentra zijn de spelers van de VGC-welzijnsdienst voor het aanpakken van sociaal isolement bij ouderen;
- Sociaal isolement is een van de criteria in de projectoproep Bruss-it.

Het VGC-College keurde in november 2017 het project ‘Sociaal isolement tegengaan via buurtgericht werken’ van Odisee goed. Via dit project onderzoekt men hoe welzijnsorganisaties uitgerust moeten worden zodat men buurtnetwerken kan verdiepen en verduurzamen.

Sociaal isolement is echter een ander begrip dan eenzaamheid. Waar sociaal isolement een objectief criterium als basis neemt (= sociale cirkel), is eenzaamheid eigen aan de persoon in kwestie, m.a.w. het eigen subjectieve gevoel van het ontbreken van relaties. Kortom: het is perfect mogelijk dat mensen zich eenzaam voelen zonder zich in een vorm van sociaal isolement te bevinden.

Het Bestuursakkoord van uw College heeft jammer genoeg enkel aandacht voor eenzaamheid bij onze Vlaams-Brusselse ouderen en rept met geen woord over initiatieven t.a.v. het eenzaamheidsgevoel bij andere Brusselaars. Daarenboven stel ik vast dat de aandacht voor het thema bij ouderen gehuld is in een nietszeggende vaagheid: *“De VGC probeert met haar beleidsacties eenzaamheid te doorbreken en zo te werken aan een stad voor gelukkige mensen op verschillende vlakken. Als VGC willen we dat de actieve senior graag en gelukkig in de stad blijft wonen. We investeren in warme netwerken rond de ouder wordende Brusselaar en valoriseren hun competenties: oud is niet out.”*

Vanzelfsprekend delen we de mening van het College op dit vlak, maar vallen er maar weinig concrete beleidsacties te onderscheiden. De eerste Beleidsverklaring van deze nieuwe ploeg slaagt er zelfs in om nergens het thema grondig aan te raken en in de bespreking gaf u enkel aan dat het BOP een steeds centralere rol gaat spelen in de activiteiten voor onze senioren.

Voor N-VA is het duidelijk: dit VGC-College moet deze legislatuur absoluut een prioriteit maken van een transversale aanpak van het eenzaamheidsgevoel. Bijkomende inspanningen zijn noodzakelijk, evenals een duidelijk politieke wil, die vandaag duidelijk ontbreekt in de eerste beleidsdocumenten, om dit probleem echt aan te pakken.

Daarom had ik u graag volgende vragen gesteld:

- De Beleidsverklaring stelt ‘beleidsacties eenzaamheid’ in het vooruitzicht. Over welke acties gaat het hier en binnen welke beleidsdomeinen worden deze gekaderd?
- Hoe ziet u de centrale rol van het BOP in de strijd tegen eenzaamheid bij ouderen? Zijn er bijkomende inspanningen voorzien via nieuwe acties omtrent de subjectieve eenzaamheid bij ouderen?
- Op welke manieren wordt bij de lokale dienstencentra specifiek gewerkt rond het thema eenzaamheid en hoe wordt deze actief opgespoord?
- Welke specifieke maatregelen worden er genomen om de eenzaamheid bij andere bevolkingsgroepen in kaart te brengen en vervolgens ondersteuning te bieden?
- Is er een nieuwe projectoproep Bruss-it gelanceerd voor 2020? Zal bij deze jurering meer rekening gehouden worden met de bestrijding van het eenzaamheidsgevoel bij de Brusselaars?
- Werd het project van Odisee reeds afgewerkt? Zo ja, kan u de resultaten van dit project toelichten? Zo nee, wanneer mogen we een definitieve oplevering van dit onderzoek verwachten?